

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 września 2019 roku

Pozwem z dnia 25 października 2017 r. (data prezentaty) B. P. wniosła o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 września 2018 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu pozwu wskazała, że na podstawie Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. dochodzi od pozwanego zryczałtowanego odszkodowania za opóźnienie lotu na trasie z A. do W., zaplanowanego w dniu 26 lipca 2018 roku o numerze (...) realizowanego przez pozwanego przewoźnika lotniczego. Przyłot na lotnisko docelowe w W. nastąpił bowiem z ponad 3-godzinnym opóźnieniem w stosunku do planowanego czasu przylotu.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu. Pozwany podniósł zarzut braku zasadności roszczenia wskazując, że opóźnienie lotu było spowodowane wystąpieniem nadzwyczajnych okoliczności, tj. niekorzystanymi warunkami pogodowymi panującymi w całej Europie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 lipca 2018 roku odbył się lot o nr (...), którego przewoźnikiem na trasie z A. do W. był (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (fakt bezsporny, siatka lotów, k. 40).

B. P. była pasażerem lotu z dnia 26 lipca 2018 roku o numerze (...) z lotniska w A. do portu lotniczego w W. (fakt bezsporny, karta pokładowa, k. 8v).

Odległość pomiędzy lotniskiem w A. a portem lotniczym w W. jest większa niż 1500 km (fakt bezsporny).

Przyłot samolotu do portu docelowego uległ ponad trzygodzinnemu opóźnieniu (fakt bezsporny).

Pismem z dnia 27 sierpnia 2018 r. pełnomocnik powódki wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 10.000 euro tytułem należnego odszkodowania za opóźnienie ww. lotu, w tym na rzecz powódki kwoty 400 euro, w terminie do dnia 3 września 2018 r., pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego (okoliczności bezsporne, dowód: wezwanie do zapłaty k. 6- 7).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz twierdzeń przyznanych wprost i niezaprzeczonych przez strony przeciwne, na podstawie art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c.

Sąd oddalił wnioski pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodów z dokumentów (wydruków na k. 25-27) dołączonych do sprzeciwu, mając na względzie, że zostały one złożone w języku angielskim i nie mogły stanowić miarodajnego dowodu w niniejszym postępowaniu, wobec treści art. 5 § 1 ustawy o ustroju sądów powszechnych, a strona nie wskazała żadnych przyczyn dla których nie przedstawiła tłumaczeń tych dokumentów już na etapie składania sprzeciwu od nakazu zapłaty. Należy podkreślić, że wszystkie dowody sądy muszą przeprowadzić w języku polskim. Dotyczy to także dokumentów, co oznacza, że dowód z dokumentu sporządzonego w języku obcym sąd przeprowadzi dopiero po przetłumaczeniu go na język polski przez tłumacza przysięgłego. Sąd nie może zatem oprzeć się na dowodzie z dokumentu sporządzonym w języku obcym. Jednocześnie w interesie strony, składającej wniosek o dopuszczenie dowodu z dokumentu, jest złożenie tego dokumentu w takiej formie, która umożliwi wykorzystanie go jako materiału dowodowego, to strona powinna zadbać zatem o to, aby dokument sporządzony w języku obcym został przetłumaczony na język polski (zob. wyrok SA w Warszawie z dnia 28.10.2014 r., I ACa 504/14, LEX nr 1552116). Ponadto, sąd miał na względzie, że przedstawione wydruki były nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy, ponieważ nie wskazywały na wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, uniemożliwiających planowe wykonanie lotu o nr (...)

w dniu 26 lipca 2018 roku, a jedynie na istnienie określonej prognozy pogody dla danego obszaru. Nie może również ująć uwadze Sądu, że już samo sformułowanie tezy dowodowej w zakresie przedłożonych dokumentów pozostawało w sprzeczności z elementarnymi zasadami fizyki oraz doświadczenia życiowego. Trudna jest bowiem do wyobrażenia sytuacja, w której w lipcu w Grecji występują opady śniegu.

Sąd oddalił również wniosek pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z dołączonej do sprzeciwu Listy Nadzwyczajnych Okoliczności KE, albowiem w istocie nie dotyczył on faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań należy zaznaczyć, że Sąd rozpoznał niniejszą sprawę na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148(1) § 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Z uwagi na zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy, który w ocenie Sądu należy uznać za wystarczający oraz okoliczność, że żadna ze stron nie złożyła w pierwszym piśmie procesowym wniosku o przeprowadzenie rozprawy Sąd, mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych, uznał że przeprowadzenie rozprawy w niniejszej sprawie nie jest konieczne.

W rozpoznawanej sprawie B. P. dochodziła od (...) spółki akcyjnej w W. zapłaty kwoty 400 euro tytułem odszkodowania za opóźniony lot z dnia 26 lipca 2018 roku z A. do W. o numerze (...), realizowany przez pozwanego przewoźnika.

Podstawę prawną roszczeń powódki stanowiły unormowania Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. UE L 2004/46/1). Stosownie do art. 7 ust. 1 rozporządzenia: „W przypadku odwołania do niniejszego artykułu, pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości: (1) 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów; (2) 400 EUR dla wszystkich lotów wewnątrzspółnotowych dłuższych niż 1 500 kilometrów i wszystkich innych lotów o długości od 1 500 do 3 500 kilometrów; (3) 600 EUR dla wszystkich innych lotów. Przy określeniu odległości, podstawą jest ostatni cel lotu, do którego przybycie pasażera nastąpi po czasie planowanego przylotu na skutek opóźnienia spowodowanego odmową przyjęcia na pokład lub odwołaniem lotu. Przy tym uprawnienie do żądania odszkodowania zostało rozciągnięte na pasażerów lotów opóźnionych, jeżeli z powodu tych lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, czyli jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Ochrona na podstawie przepisów powołanego Rozporządzenia obejmuje ponadto nie tylko pasażerów lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także loty stanowiące część zorganizowanych wycieczek (motyw piąty Rozporządzenia).

W okolicznościach niniejszej sprawy niekwestionowany przez pozwanego pozostawał fakt odbycia przez powódkę podróży (...) w dniu 26 lipca 2018 r. oraz że lot ten realizowany przez pozwanego był opóźniony, zaś czas opóźnienia wynosił ponad 3 godziny. Poza sporem pozostawało również, że odległość liczona metodą po ortodromie pomiędzy lotniskiem na A. a lotniskiem w W. wynosi więcej niż 1.500 kilometrów.

Pozwany zakwestionował natomiast zasadność zgłoszonego roszczenia powołując się na wystąpienie niekorzystanych warunków pogodowych, skutkujących opóźnieniem lotu (...), a więc podniósł zarzut wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności wyłączających odpowiedzialność odszkodowawczą przewoźnika. Sąd uznał jednak ten zarzut za niezasadny.

Zgodnie z ogólną zasadą ujętą w art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z powoływanego faktu wywodzi skutki prawne. Na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioski o oddalenie powództwa (tak: SN w orz. z dnia 20.04.1982 r., I CR 79/82, LEX nr 8416 i z dnia 13.10.2004 r., III CK 41/04, LEX nr 182092). Jednocześnie zgodnie z art. 5 ust. 3 Rozporządzenia ciężar wykazania, że odwołanie lotu wynikało z nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć mimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, spoczywa na przewoźniku obsługującym lot. Odnosząc się do kwestii wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności zwalniających przewoźnika lotniczego z obowiązku wypłaty stosownego odszkodowania, należy w pierwszej kolejności podnieść, że zgodnie z treścią punkt 14 preambuły rozporządzenia okoliczności te mogą zaistnieć w szczególności w przypadku destabilizacji politycznej, warunków meteorologicznych, zagrożenia bezpieczeństwa, nieoczekiwanych wad mogących wpłynąć na bezpieczeństwo lotu oraz strajków mających wpływ na działalność przewoźnika. Choć jest to otwarty katalog i pojawić się mogą inne sytuacje uzasadniające zwolnienie przewoźnika od obowiązku wypłaty zryczałtowanego odszkodowania, to jednak zawsze muszą mieć one w stosunku do przewoźnika lotniczego charakter zewnętrzny.

Niekorzystne warunki atmosferyczne mogą stanowić nadzwyczajną i niezależną od przewoźnika przyczynę opóźnienia, jeśli nie mógł on ich racjonalnie przewidzieć i uwzględnić w ramach normalnego wykonywania działalności w danym czasie.

W ramach analizy zasadności podniesionych zarzutów, w ocenie Sądu przyjąć należało, iż pozwany nie sprostował obowiązkowi w zakresie wykazania istnienia okoliczności wyłączających odpowiedzialność przewoźnika za opóźnienie lotu. W szczególności, nie przedstawił on żadnych miarodajnych dowodów na okoliczność tego, że zdarzenie na które się powołuje faktycznie miało miejsce, było nieprzewidywalne i niemożliwe do uniknięcia pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Pozwany nie sprecyzował również ostatecznie jakie konkretnie zjawiska atmosferyczne spowodowały opóźnienie lotu (...), a przytoczone przez niego w sprzeciwie okoliczności budzą poważne wątpliwości, skoro strona pozwana z jednej strony wskazywała, że do opóźnienia doszło w związku z występowaniem silnych burz w całej Europie, a z drugiej, że było to wynikiem opadów śniegu. Wreszcie pozwany nie udowodnił również, aby usunięcie skutków zdarzenia wymagało czasu niepozwalającego uniknąć opóźnienia, które wystąpiło w niniejszej sprawie.

Z ogólnikowych twierdzeń pozwanego, niepopartych żadnymi dowodami, nie wynika zatem jakie konkretne zderzenie było źródłem opóźnienia, ani tym bardziej by stanowiło ono zdarzenie zewnętrzne, pozostające poza kontrolą pozwanego lub niemożliwe do przewidzenia. Przedstawione zaś przez pozwanego wydruki, stanowią jedynie ogólne prognozy informujące o możliwości wystąpienia niekorzystnych warunków pogodowych na danym obszarze. Nie potwierdzają one jednak, aby warunki takie faktycznie wystąpiły, ani by spowodowały odwołanie lub opóźnienie jakichkolwiek lotów na danym obszarze, w tym także uniemożliwiły planowe wykonanie rejsu (...) z A. do W., zwłaszcza, że z przedstawionej przez powoda siatki lotów zaplanowanych do wykonania w dniu 26 lipca 2018 roku nie wynika, aby w trakcie wykonywania rotacji lotów w danym dniu doszło do odwołania lub znacznego opóźnienia któregoś z realizowanych lotów. W konsekwencji, powołanie wskazanych dokumentów nie mogło prowadzić do zwolnienia przewoźnika z obowiązku przedstawienia dowodów potwierdzających zaistnienie przywołanych okoliczności oraz ich wpływu na zakłócenie przedmiotowego lotu.

Zdaniem sądu, pozwany jako przewoźnik w ramach wykonywanej przez siebie działalności gospodarczej niewątpliwie dysponuje dokumentami w postaci dzienników pokładowych maszyn dedykowanych do wykonania lotu, czy też dokumentacją potwierdzającą ograniczenia w ruchu powietrznym na danym obszarze, z których wynika zarówno przyczyna opóźnienia, jak też niemożność wykonania lotu w zaplanowanym terminie. Skoro pozwany dysponował takimi dowodami, lecz nie przedstawił ich w toku procesu, to musi ponieść negatywne konsekwencje takiego zachowania.

Za dowód w tym zakresie nie sposób również uznać Listy Nadzwyczajnych Okoliczności, która stanowi otwarty i niewiążący katalog nadzwyczajnych okoliczności zarówno dla krajowych organów wykonawczych jak i sądów. Jest ona dokumentem jedynie informacyjnym, niewyrażającym wiążącej opinii Komisji Europejskiej, lecz może

stanowić pewną wskazówkę interpretacyjną przy ocenie zaistniałego zdarzenia. Nie może natomiast zastępować postępowania dowodowego, ani zwalniać przewoźnika z obowiązku przedstawienia dowodów potwierdzających zaistnienie przywołanych okoliczności, wykazania racjonalności podjętych działań oraz ich wpływu na zakłócenie lotu. Podkreślenia wymaga, że lista ta nie stanowi wyczerpującego katalogu wszystkich możliwych zdarzeń, a organy krajowe mają obowiązek rozpatrzenia każdej sprawy indywidualnie celem stwierdzenia, czy zaistniały tego typu okoliczności.

Strona pozwana nie wykazała również w żaden sposób, aby w związku z zaistnieniem powoływanych niekorzystanych warunków pogodowych, podjęła wszelkie dostępne i racjonalne czynności mające na celu minimalizację odczuwanych przez pasażerów skutków opóźnienia. Pozwany nie zgłaszał również żadnej inicjatywy dowodowej w zakresie wykazania działań podjętych na terenie lotniska w A. wobec pasażerów, ani nawet podjęcia prób zmiany planu lotu (tj. możliwości skorzystania z innego typu samolotu, czy zmiany trasy lotu), co pozwoliłoby pasażerom dotrzeć do miejsca docelowego w mniejszym opóźnieniu. Ostatecznie przyjęć zatem należało, że pozwany przewoźnik nie podjął działań mających na celu minimalizację niekorzystnych skutków związanych z wystąpieniem opóźnienia lotu i w związku z tym nie wykazał zaistnienia przesłanek uchylenia się od obowiązku wypłaty zryczałtowanego odszkodowania.

W rezultacie pozwany nie udowodnił, że w analizowanym przypadku miały miejsce „nadzwyczajne okoliczności”, które zwalniałyby go od odpowiedzialności na podstawie art. 5 ust. 3 Rozporządzenia nr 261/2004 r.

Uwzględniając przedstawioną argumentację, stwierdzić należało, że powódce przysługiwało zryczałtowane odszkodowanie za opóźnienie lotu w kwocie 400 euro stosownie do art. 7 ust. 1 lit b w zw. z art. 5 ust. 1 lit c Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r.

W przedmiocie odsetek za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Stosownie do art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie winno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania świadczenia. Ustawodawca nie określił terminu zapłaty odszkodowania za opóźniony lot. Żądanie zapłaty odsetek za opóźnienie uzależnione jest zatem od wcześniejszego wezwania do zapłaty. Pozwany został wezwany do zapłaty pismem z dnia 27 sierpnia 2018 r., które zakreślało termin spełnienia świadczenia do dnia 3 września 2018 r. Mając powyższe na uwadze, zasadne okazało się zasądzenie odsetek od dochodzonej kwoty od dnia 4 września 2018 r. do dnia zapłaty.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu sąd wydał w oparciu o zasadę odpowiedzialności za jego wynik, przewidzianą w art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Pozwana, będąca stroną przegrywającą proces, zobowiązano jest zwrócić na rzecz powódki koszty procesu w łącznej wysokości 947 złotych, na które złożyły się: opłata stała od pozwu w kwocie 30 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego adwokatem w kwocie 900 złotych, ustalone na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.

SSR R. I S.

ZARZĄDZENIE

proszę doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi pozwanego.